

מנהיגי חמאס סנוואר והנייה. ככל שחולף הזמן, יחסי הכוחות משתנים לרעתנו צילום: חסן ג'די, פלאש 90

משוואה בלי נעלמים

נתניהו העניק באופן עקבי ביטוח לשלטון חמאס. יהיה זה לעג הגורל אם דווקא מתקפותיו של ארגון הטרור יסייעו לו להישאר בתפקידו

היא ההפך מהרתעה. נתניהו מעניק ביטוח לשלטון חמאס ולא פלא שהוא ממשיך במעלליו.

מספרים לנו שנכח את חמאס מכה קשה וכך נבטיח הרתעה. עובדה היא שהמכה שספג חיזבאללה במלחמת לבנון השנייה מרתיעה אותו זה 15 שנה. אכן, זה היה אחד ההישגים הגדולים של ממשלת אולמרט, למרות המחיר הכבד ששולם, והשאלה היא מדוע לא ניתן להשיג הרתעה דומה נגד חמאס.

התשובה לכך היא שמדובר אומנם בשני ארגוני טרור, אבל בעלי אידיאולוגיות שונות. בעיקרו של דבר אין ניגוד אינטרסים אמיתי בינינו לבין לבנון, הניצבת בראש מעייני חיזבאללה. נסראללה ישמח לפגוע בנו, אבל הוא לא מוכן להקריב לשם כך את לבנון וגם לא עשרות אלפים מאנשיו. האידיאולוגיה של חמאס שונה. ניגוד האינטרסים בינינו לביןם - תהומי. חמאס רוצה את חיפה, עכו, נצרת ותל אביב. הוא מוכן להקריב לשם כך את רמת החיים של תושבי עזה וגם אלפים ואולי עשרות אלפים מהם. הגורם היחיד שיכול להרתיעו הוא אובדן שלטונו, אבל כנגד סיכון זה נתניהו העניק לו ביטוח.

האינטרס הברור של ישראל הוא להביא לקץ שלטון חמאס במדינת עזה. זה פתרון קשה ויקר, וככל שחולף הזמן, הוא נעשה קשה ויקר יותר. השאלה היא כמובן מתי וכיצד לעשות זאת, אבל קודם כל צריך להחליט שזו המטרה. ואגב, אם חמאס ישתכנע שישאלה אכן מתכוונת לכך - ישתפרו פלאים הסיכויים להרתעתו.

ולבסוף: יהיה זה לעג הגורל אם התקפות חמאס יסייעו לנתניהו לשמר את שלטונו. בציניות ניתן יהיה לומר שחמאס גומל לו טובה תחת טובה. ❖

הבחירות לכנסת ה-18. בנימין נתניהו, בראשות הליכוד, זכה והקים את ממשלתו. אולם דווקא נתניהו, שהבטיח להפיל את שלטון חמאס ומתח ביקורת על ממשלת אולמרט שלא עשתה זאת, אימץ מדיניות הפוכה להבטחותיו. הוא עשה כל שניתן כדי לחזק את שלטון חמאס ולהחליש את הרשות הפלסטינית בראשות מחמוד עבאס, המתנגד לטרור.

נתניהו, בניגוד לכל מה שהטיף לו בעבר, עשה עם חמאס את עסקת החליפין הגרועה בתולדות מדינת ישראל, ושחרר למעלה מאלף מחבלים, מהגרועים והמסוכנים שבהם, תמורת החייל החטוף גלעד שליט. היה זה חיזוק אדיר לחמאס והצלחה עצומה שלו. בין משוחררי העסקה היה יחיא סנוואר, כיום מנהיג חמאס בעזה, המנהל את המלחמה הנוכחית נגדנו.

נתניהו לא הסתפק בכך והחל בתשלום דמי חסות לחמאס, המשולמים אומנם על ידי קטאר, אבל בהסכמתה ובעידודה של ישראל. עינינו אינה צרה בעניי עזה שלידיהם משולם הכסף, אבל צריך להבין שסכומים המוזרמים לעזה מגיעים, לפחות בחלקם, במישרין או בעקיפין, לידי חמאס, ומשמשים לחיזוק שלטונו ומושקעים בצבאו ובכלי נשקו. כך אנו תורמים למימון הרקטות הנורות נגדנו.

ובינתיים, ככל שהזמן חולף, משתנים יחסי הכוחות לרעתנו. זה המצב בוודאי בהשוואה למה שהיה בימים הראשונים כאשר חמאס עלה לשלטון. לישראל עדיפות עצומה על חמאס, אבל יכולתו של חמאס לגרום נזקים ואבירות לישראל הולכת וגדלה מסבב לסכב, למרות כיפת ברזל.

בין עזה ולבנון

מטרות הסבב הנוכחי, כך אנו שומעים, הן לשמר את שלטון חמאס אבל להרתיע אותו. התיאוריה ברבר שימור שלטון חמאס, שנתניהו עושה כל שביכולתו כדי לחזקו,

של מלחמה בשתי חזיתות - צפונית ודרומית. הפלת שלטון חמאס הייתה אינטרס חיוני של ישראל, והכרחי היה לעשות זאת בהקדם, לפני שיעלה בידיו להתבסס ולנצל את האפשרויות שנפתחו בפניו. אולם או הסתבר שמתנהל מו"מ עם חמאס על הודנה, הפסקת לחימה. אינני יודע איך בדיוק התגלגלה פרשה זו. ראש הממשלה אהוד אולמרט, בספרו "בגוף ראשון", מדבר על כך ש"שר הביטחון אהוד ברק ניהל במסתרים, תחת תרגילי הסתרה... מו"מ על הודנה".

למרות זאת, לאחר שהדבר נודע לאולמרט, שהיה נתון באותם ימים באין ספור חקירות, רובן בלתי מוצדקות, הוא החליט לתמוך בהודנה, שאושרה בישיבת הקבינט. אני התנגדתי בכל כוחי להחלטה אומללה זו, פרי יוזמתו של ברק, ואף יצאתי נגדה בפומבי, באישורו של אולמרט שהיה חצוי בעניין זה. היה זה קול קורא במדבר.

כפי שניתן היה לצפות, ההודנה קרסה, ובדצמבר 2008 (אחרי שאולמרט התפטר מתפקידו ועמד בראש ממשלת מעבר) נפתח מבצע עופרת יצוקה. חמאס, שהתגלה בשלב זה בכל חולשתו, ספג מכה קשה ופתח בזעקות. בפעולה הקרקעית נסו אנשיו על נפשם ובדרך נפגעו רבים מהם. קרוב לאלף אנשי חמאס נהרגו בפעולה זו, שבה איברנו למרבה הצער עשרה לוחמים. הייתה זו, כפי שציין אולמרט, הזדמנות בלתי חוזרת להפיל את שלטון חמאס. אבל שוב ברק, הפעם בתמיכתה של שרת החוץ ציפי לבני, עשה ככל יכולתו להפסיק את המבצע מוקדם ככל האפשר, והדבר עלה בידו, חרף התנגדות שרים אחרים, ואני ביניהם.

עובדה מדאיגה אחת, שהייתה אומנם צפויה, התגלתה בעופרת יצוקה. חמאס ניצל את ה"תהדייה", הרגיעה, והגדיל את טווח הטילים שלו, שהגיעו באותו שלב לכאר שבע ולאשורו.

הססנות ופייסנות

סמוך לאחר מבצע עופרת יצוקה התקיימו

שנת 1994 נחתם בקהיר, בעקבות הסכם אוסלו, הסכם הידוע כ"עזה ויריחו תחילה", שהעביר לשליטת הרשות הפלסטינית שטחים ברצועת עזה, שנותרו מחוץ לשלטון ישראל. חמאס פעל בהם, אך היה כפוף, לפחות חלקית, לרשות הפלסטינית.

בשנת 2001, לאחר פרוץ האינתיפאדה השנייה, החלו ליפול על שדרות רקטות שנורו מרצועת עזה. היה זה עוד לפני ההתנתקות, שאירעה בשנת 2005. האינתיפאדה השנייה דעכה ביהודה ושומרון לאחר שורת מבצעים שהחלו במרץ 2002 עם חומת מגן, אבל השקט לא חזר לרצועת עזה, ופעילות הטרור משם, לרבות ירי הרקטות על שדרות ועל עוטף עזה, נמשכה ואף גברה.

חמאס מבצע הפיכה

בינואר 2006 זכה חמאס ברוב בבחירות לרשות המחוקקת הפלסטינית. הוא לא הסתפק בכך. ביוני 2007 ביצע הפיכה צבאית ברצועת עזה והשתלט בכוח על מוסדות השלטון ברצועה. באותו חודש עצמו תקף חמאס באזור כרם שלום, הרג שני חיילי צה"ל וחטף את גלעד שליט.

הימים היו ימי ממשלתו של אהוד אולמרט (אני הצטרפתי לממשלה זו בפברואר 2007, אחרי מלחמת לבנון השנייה ואחרי הרשעת השווא של חיים רמון). בספטמבר 2007 הופצץ הכור הגרעיני בסוריה, כשבינתיים נמשך אי-השקט באזור הרצועה. ב-2008 גבר עד מאוד ירי הרקטות, שבאותו שלב הגיעו עד אשקלון.

לי לפחות היה ברור שהשתלטות חמאס על עזה שינתה לחלוטין את המצב האסטרטגי. כעת עומדת לרשות חמאס מדינה עם כל היכולות שלה, לרבות גיוס כוח אדם מתוך אוכלוסייה גדולה, גביית מסים, הקמת מפעלי נשק ובניית כוח צבאי, כולל נשק כבד, תוך שימוש בשטח ושליטה בו. ישראל איננה יכולה להרשות לעצמה קיום מדינת טרור בחלקה הדרומי. ולכך מצטרפת סכנה